

[Per Federspiel.]

har givet næring til dog nogen optimisme, er ikke så meget de mange i sig selv velmente forslag, bl. a. det forslag, den belgiske udenrigsminister, Harmel, har fremsat, for at komme ud af dødvandet, men vel snarere dette, at den franske regering selv inden for fællesmarkedet har taget et initiativ til at styrke det økonomiske fællesskab indefra. Det kunne tyde på, at man fra fransk side måske i stigende grad ville isolere sig, men det kan også tyde på det modsatte. Det kræver ikke nærmere påvisning, at dette forslag hænger sammen med den økonomiske svækkelse, som Frankrig har måttet gennemgå som følge af urolighederne i maj, en svækkelse, som stadig præger den franske produktion og det franske erhvervsliv. Men der er tillige den realitet, at fællesskaberne under alle omstændigheder ville trænge til en saltvandsindsprøjtning. En væsentlig del af Romtraktaten er jo nu efter bogstaven ført ud i livet. Man har gennemført en fuldstændig toldunion, og man har etableret det fælles varemarked, men for begges vedkommende er der en revers af medaljen. Den europæiske Kommissions præsident, Jean Rey, har i et foredrag for nylig med rette fremhævet, at toldunioner var det 19. århundredes middel til integration, i det 20. århundrede kan man ikke nøjes med mindre end en fuldstændig økonomisk union, og på dette område er der jo kun sket meget beskedne fremskridt. Jeg kan blot nævne de vanskeligheder, der fra den franske regerings side i den allersidste tid har været lagt i vejen for en fuldstændig rationel og fornuftig sammenslutning af Fiatfabrikkerne i Italien og Citroënfabrikkerne i Frankrig. Det viser tydeligt, at man ikke er nået så forfærdelig langt i den tankegang, der er præget af det virkelige fællesskab. På den anden side må man erkende, at det praktiske liv fandt sine egne løsninger; amalgameringen kunne gennemføres på anden måde end den, den franske regering havde protesteret imod. Livet selv er dog alligevel stærkere end de teoretiske betragtninger fra visse regeringers side.

Men heller ikke den landbrugsordning, man satte så megen lid til, har haft evne til at fungere efter hensigten. Den kræver antagelig stigende milliardbeløb til subsidiering af landbruget, hvorved man jo

pålægger det øvrige samfund meget betydelige byrder, som der ikke findes nogen kompensation for, og samtidig bliver resultatet stadig stigende overskudsproduktion. Den slags strukturrationalisering, der var forudsætningen for hele landbrugsordningen, er der ikke taget hul på endnu. De egentlige marketingproblemer har man ikke nærmet sig, produktionsreguleringer er man vejet tilbage for. Landbruget er således ikke blot et dansk problem, det er ikke engang alene et problem for fællesmarkedet sammen med Danmark; det er blevet et europæisk problem.

Nu skal der jo i november måned afholdes en europæisk landbrugsministerkonference, et rutinemøde, som vist finder sted, så vidt jeg ved, hvert andet eller tredje år; og jeg vil derfor her gerne gentage den tanke, jeg rejste under markedsdebatten i maj måned, om tiden ikke er inde til at tage et initiativ til en virkelig drøftelse af det europæiske landbrugs grundproblemer inden for den samlede kreds af regeringer og landbrugsministre: rationaliseringen, herunder tilrettelæggelsen af fornuftige brugsstørrelser, den virkelige industrialisering af landbruget, som jo til syvende og sidst er en industri som alle andre og ikke burde have nogen særbehandling, en løsning af den overflødiggjorte landbobefolknings problemer ud fra den sociale retfærdigheds principper og en fornuftig finansiering af landbruget. I hele dette kompleks af problemer må jo så tillige indgå en virkelig undersøgelse af, hvordan det europæiske landbrugs produktionskapacitet kan anvendes til afhjælpning af den ubestridelige underernæring i en række udviklingsområder. Jeg nævner dette som en af de måder, hvorpå man måske på et bredere europæisk grundlag kunne få hinanden i tale.

Nu har der jo været møder i den vesteuropæiske union, som ikke har været uden betydning, men som ifølge sagens natur ikke har kunnet føre til egentlige resultater. Det, jeg gerne her meget stærkt vil understrege, er, at det europæiske økonomiske integrationsproblem er i akkurat lige så høj grad et led i vor sikkerhedsproblematik som vore forsvarsspørgsmål, og kan der da være noget mere naturligt, end at man fra de regeringers side, der virkelig har en interesse i at fremme den europæiske integration, tager dette spørgsmål op dér, hvor det